

Skriftlig innspill fra Norsk Galopp til stortingsmelding om dyrevelferd

15.09.2023

Galoppsport i Norge

Norge har en lang tradisjon for konkurranser innen hestesporten. Dette være seg Ryttersport, Travsport og Galoppsport. Hver sport har utarbeidet både utdanningsprogrammer og retningslinjer som setter klare regler for hvordan sporten skal utføres og hestens velferd ivaretas. Det ligger i bunn en generell forståelse for at hesten må ivaretas og jobbes med på best mulig måte slik at de kan oppnå gode resultater i den gren de hører hjemme.

Galoppsporten benytter seg av en hesterase som heter Engelsk Fullblodshest. Den avles både internasjonalt og lokalt og det er stor bevegelse i denne populasjonen. Det kjøpes og selges i alle land og landegrensene setter ingen hindring for hvor hesten bor. Avlen av rasen styres av internasjonale regler som alle må følge og sertifiseringen av hestene skal være lik for alle hestene uansett fødeland. I Norge er det utarbeidet en avlsplan som er godkjent av Mattilsynet.

Sporten er stor internasjonalt og de største landene er USA, England, Irland og Frankrike. Disse landene har utallige baner og stor omsetning, både i handel med hest og i spill på løp. I Norge er det kun en galoppbane; Øvrevoll som ligger på Jar i Bærum. Vi har en relativt liten hestepopulasjon, ca. 300 hester i trening og ca. 80 avlshopper.

Dette gjør at galoppsporten i Norge er oversiktlig og enklere å regulere enn andre grener, da alt styres gjennom Norsk Galopp. Alle som driver med trening av galopphester må ha lisens, alle ryttere må ha lisens og avlshopper må registreres. Det vil si at alle som driver innen sporten må ha godkjente kurs og følge reglementet til Norsk Galopp.

Det er et godt samarbeid mellom galopporganisasjonene i Skandinavia, som har resultert i et felles reglement. Norske, svenske og danske hester reiser ukentlig til banene i disse tre landene slik at sporten har et godt sportslig tilbud for både de aktive og publikum. De beste hestene reiser også til andre land, noe som viser at kvaliteten på vårt hestemateriell også kan hevde seg godt internasjonalt.

Mesteparten av hestene som er i norsk trening er oppstallet på Øvrevoll Galoppbane. Lisensierte trenere kan leie staller av Norsk Galopp og benytte de gode treningsfasilitetene som finnes på Øvrevoll. Hver stall har tilgang til skrittemaskiner og paddocker. Hestene trenes om lag 5 ganger pr uke og alle er ute minst en gang hver dag. De fleste er ute to ganger pr. dag. Norsk Galopp tilrettelegger slik at trenerne har tilgang til de fasiliteter som er nødvendig for at hestene trenes til å yte best mulig resultat. Områdene rundt banen egner

seg også godt til turer på hestenes rolige dager. I samarbeid med Mattilsynet, som også er til stede hver løpsdag, er det stor fokus på dyrevelferd.

Hovedsesongen til galopphestene er fra 2-4 år. Det vil si at de kan starte sin løpskarriere allerede som 2-åring. De har en gradvis tilvenning til sal og rytter som gjør transformasjonen fra unghest til løpshest så myk som mulig. 2-åringene startes kun om hestene er løpsklare. Hester utvikles forskjellig, det er noen som er løpsklare allerede som 2-åring, andre ikke før de er 3 år. De aller fleste fortsetter sin karriere til de er 6-7 år, noen lengre også. Dette reguleres stort sett av hesten selv; noen skader seg, noen løper ikke fort nok. De aller fleste går over til fine karrierer innen ryttersporten.

Når det gjelder innspill til stortingsmeldingen om dyrevelferd ønsker vi å sette søkelys på noen ting som vi mener er viktige. Vi mener at trening av fullblodshester i Norge foregår både på en trygg og forsvarlig måte som ivaretar hestens velferd og behov. Unghestene får en gradvis tilvenning til sine oppgaver og fokus på foring og trening til hestens beste er i høysete. Uten dette vil de heller ikke levere gode resultater i løp. Mange av punktene som dere bes belyst mener vi er ivare tatt i vår sport gjennom både kursing, lisenskrav og reglement.

Det er for øvrig viktig at den nye stortingsmeldingen ikke lager begrensninger for utøvelse av grener innen hestesporten som i dag fungerer bra. Stringente regler for utegang, alder og areal må tilpasses både sport og behov. Ingen regler kan settes som mal for alle raser og sportsgrener da dette er individuelt fra rase til rase og fra sportsgren til sportsgren.

Dyrevelferden må være ivare tatt, da det er hesten som er hovedpersonen i sporten. Det foreligger et ansvar hos de ulike sporters overordnede organer til å påse at gjeldende regler til enhver tid følges.

Vi mener imidlertid at det er flere ting innen dyrevelferden for hester i Norge som det bør fokuseres mer på.

- Bedre forvaltning av dyrevernloven.
Norsk Galopp samarbeider tett med DNT og vi ser med bekymring på at når det meldes inn saker til Mattilsynet så er det svært lite som skjer. Det tar veldig lang tid før meldinger følges opp. Det kan være mange grunner til dette, men endring i både tilgang på ressurser og bedre rutiner hos Mattilsynet kan gjøre stor forskjell. Vi håper derfor at dette kan bli et satsningsområde for Mattilsynet fremover slik at de kan gripe inn på kortere varsel enn i dag der det er nødvendig. Mattilsynet har en stor oppgave når det gjelder å følge opp bekymringsmeldinger og det er mange dyr som hadde kunne vært reddet om de kan respondere raskere enn de gjør i dag.

Bedre kunnskap hos saksbehandlere. Ansatte i etaten må ha kunnskap om den aktuelle dyreart, dvs. i vårt tilfelle hest, for å kunne drive god forvaltning. Det er et

stort problem når en fagperson som ikke kan hest skal evaluere problemer på dette feltet. Alvorlige saker kan ende opp ubehandlet på grunn av dette.

- Forbud mot spilt/spiltau

I Norge er det mange hester som står bundet (på spiltau) når de er i stallen. Dette forekommer svært sjelden i galoppporten, men det er ganske mye brukt over hele Norge. Det er flere grunner til dette, plassmangel, gamle bygninger, enklere drift. Det er ikke til å komme fra at dette ikke er heldig for dyrene og det bør lovfestes at dette er forbudt.

- Mangel på døgnåpent akuttmedisinsk tilbud.

I Norge har vi i dag kun to klinikker som tilbyr døgnåpen akuttmedisinsk hjelp. Dette er et stort behov og det må allokere mer statlige midler til dette. Hvis dyrevelferden skal sikres må det være mulig å få hjelp hele døgnet. De fleste private klinikker har ikke økonomisk rygggrad til å tilby dette, derfor må staten muliggjøre dette.

- Fjernstyring gjennom EU direktiver.

Det er flere lover og regler som fastsettes i EU som ikke alltid lar seg gjennomføre i praksis i Norge. Det er for eksempel forslag fra EU om nye transportregler som innebærer blant annet både forbud mot å transportere hoppe med fyll og transport i lave temperaturer.

Her mener vi at vi må selv regulere hva som er praktisk og fornuftig under våre nordiske forhold. Det må derfor allokere midler til Mattilsynet som jobber tett opp mot EU-direktivene.